

Χρυσή ΚΑΛΠΙΝΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Μαρία ΘΕΟΔΩΡΑΤΟΥ-ΜΠΕΚΟΥ

*Εξέλιξη και προσαρμογή του παιδιού
στο σχολικό περιβάλλον*

Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ηλικίας με στόχο να εξετάσει τα χαρακτηριστικά της εξέλιξής του και τα προβλήματα που δημιουργούνται κατά την είσοδό του στο σχολείο. Ενώ η σχολική περίοδος τοποθετείται χρονολογικά μεταξύ 6 και 12 ετών περίπου, από εκπαιδευτικής άποψης η σχολική ηλικία θα μπορούσε να οριοθετηθεί από την εμφάνιση της ετοιμότητας για σχολική μάθηση μέχρι την έναρξη της εφηβείας (Παρασκευόπουλος, 1985).

Ο εκπαιδευτικός ο οποίος παίζει σημαντικό ρόλο σε αυτή την περίοδο, στηρίζεται στην υπάρχουσα υποδομή και διαπιστώνει ποιες είναι οι δυνατότητες του παιδιού στο πρώτο έτος της εισαγωγής του στο σχολείο. Είναι γενικά αποδεκτό ότι η είσοδος του παιδιού στο σχολείο αποτελεί ορόσημο στη ζωή του. Κατά την περίοδο αυτή το παιδί απομακρύνεται από το στενό περιβάλλον της οικογένειας, όπου υπήρχε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος όλων των μελών και μετακινείται στον ευρύτερο χώρο της σχολικής κοινότητας και των συνομηλίκων. Στο σχολείο το παιδί θα αντιμετωπίσει μια αντικειμενικότερη μεταχείριση, και όχι, όπως πριν, τη μεροληπτική αντιμετώπιση των γονέων. Τώρα το σχολείο θα επενεργήσει ως παράγοντας ομαλοποίησης της μονόπλευρης μεταχείρισης των γονέων (Smith and Cowie, 1995). Το υπερπροστατευτικό παιδί θα νιώσει ότι παράλληλα προς το ΕΓΩ υπάρχει και το ΕΜΕΙΣ και ότι δεν υπάρχουν μόνο απαιτήσεις αλλά και υποχρεώσεις. Αντιθέτως, το παιδί που οι γονείς του είναι αδιάφοροι και απορριπτικοί θα βρει μέσα στο σχολικό περιβάλλον πρόσφορο έδαφος για κοινωνική αποδοχή και αναγνώριση (Παρασκευόπουλος, 1985, τομ.3, σ.12).

Με την είσοδο στο σχολείο, ένα καινούριο πρόσωπο, ο δάσκαλος, θα παίξει σημαντικό ρόλο στη ζωή του παιδιού. Το παιδί θα επιδιώξει να κερδίσει την αγάπη του δασκάλου, θα ζητήσει στοργή, κατανόηση προστασία και καθοδήγηση. Ο δάσκαλος οφείλει α) να εξασφαλίσει κατάλληλο περιβάλλον για την ομαλή εξέλιξη του παιδιού, β) να βοηθήσει στην αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων και γ) να είναι αρωγός στην ομαλή προσαρμογή του στο σχολικό περιβάλλον. Προκειμένου ο δάσκαλος να πετύχει στο έργο του, θα πρέπει να γνωρίζει τους κυριότερους παράγοντες που συμβάλλουν στην εξελικτική πορεία του παιδιού ώστε να καταβάλλει προσπάθεια για την προσαρμογή του μαθητή στο σχολικό περιβάλλον (Smith and Cowie, 1995). Η παρούσα εργασία θα επεξεργαστεί τους παράγοντες που συνθέτουν την εξέλιξη της προσωπικότητας του παιδιού και είναι οι ακόλουθοι.

Κοινωνικοί –Συναισθηματικοί παράγοντες

Εκτός από τη ομαλή σωματική ανάπτυξη, η κοινωνική-συναισθηματική εξέλιξη αποτελεί μια αναπτυξιακή πορεία του παιδιού προς την ψυχολογική ωριμότητα (Ιωαννίδου-Johnson,1998).

Ο Freud αναφέρει ότι το παιδί του δημοτικού σχολείου διέρχεται το στάδιο της λανθάνουσας σεξουαλικότητας. Το στάδιο αυτό είναι μια περίοδος εσωτερικής ηρεμίας πριν από το ερχομό της εφηβείας (Berk, 2000). Συνεχίζοντας ο ίδιος ο συγγραφέας επιβεβαιώνει ότι το άτομο στην παιδική ηλικία εκδηλώνει ζωνρή περιέργεια και δραστηριότητα και στην πρώτη δημοτικού είναι ψυχολογικά έτοιμο για διανοητική παραγωγή. Είναι μια περίοδος άπληστης διανοητικής περιέργειας και τώρα το σχολείο θα το εκπαιδεύσει πως να γνωρίσει τον κόσμο και να τον ελέγξει. Επομένως στο αρχικό σχολικό στάδιο τα ενδιαφέροντα του παιδιού αρχίζουν να μετακινούνται από την οικογένεια προς τους συνομήλικους, το σχολείο και τον έξω κόσμο. Ο δάσκαλος, σε αυτή την περίοδο, με δεξιότητα θα σπεύσει να δημιουργήσει ένα υγιές περιβάλλον κατάλληλο για την προαγωγή της διανοητικής ικανότητας των μαθητών της πρώτης δημοτικού.

Ο Erickson το 1963 εκτός από τους ψυχαναλυτικούς παράγοντες συμπεριέλαβε και τους πολιτισμικούς που επίσης συμβάλλουν στην εξελικτική πορεία του ατόμου. Προκειμένου να αποκτήσει κοινωνικές και διανοητικές δεξιότητες για την αντιμετώπιση του φόβου της σχολικής αποτυχίας, το παιδί συγκρίνει τη δική του αξία και επιτυχία με εκείνη των

συνομηλικών του και από αυτή τη σύγκριση εξαρτάται κατά κύριο λόγο η κοινωνική του ανάπτυξη (Larsen and Buss, 2002). Επομένως, έργο του σχολείου είναι να εκμεταλλευτεί αυτή την τάση με το να εφοδιάσει τα παιδιά με ευκαιρίες που να ικανοποιούν τη διανοητική τους περιέργεια, ανάλογα με τους ρυθμούς ανάπτυξής τους, ώστε να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να αυξήσουν την αυτοεκτίμησή τους. Τέτοιες εφαρμογές θα δώσουν στον κάθε μαθητή τη δυνατότητα να νιώσει τη χαρά της επιτυχίας σε κάποια φάση της φοίτησής του στο σχολείο.

Ένα άλλο στοιχείο ανάπτυξης του μαθητή της πρώτης δημοτικού είναι και το ξεκίνημα δημιουργίας σχέσεων με τους συνομηλικούς. Σύμφωνα με τους Smith and Cowie (1995); Corey (2001), το παιδί είναι απαραίτητο να προσαρμοστεί στο απρόσωπο σχολικό περιβάλλον και να αναπτύξει τις αναγκαίες δεξιότητες, προκειμένου να διατηρήσει ισορροπημένες κοινωνικές σχέσεις με τα υπόλοιπα παιδιά της σχολικής κοινότητας. Σε αυτή την προσπάθεια το παιδί στηρίζεται στην καθοδήγηση των γονέων και των δασκάλων, τους οποίους, στην ηλικία των έξι ετών τους θαυμάζει για τη σοφία τους. Όσο πιο σύντομα οι προσαρμοστικοί παράγοντες λειτουργήσουν τόσο το γρηγορότερο το παιδί θα παραμερίσει γονείς και δασκάλους σαν πρότυπα συμπεριφοράς και θα προσκολληθεί στην ομάδα των συνομηλικών. Αυτός ο παραγκωνισμός είναι μια φυσιολογική εξέλιξη στην αναπτυξιακή πορεία του παιδιού και σαν τέτοια πρέπει να αντιμετωπισθεί από τους γονείς και τους δασκάλους προκειμένου το παιδί να αρχίσει να παίρνει πρωτοβουλίες και να αυξήσει την αυτοπεποίθησή του. Άρα, ο δάσκαλος οφείλει να αναγνωρίζει αυτή την πραγματικότητα και να επιδιώκει συνεργασία με την ομάδα των παιδιών.

Νοητικοί παράγοντες

Οι παράγοντες που επιδρούν στη νοητική εξέλιξη του παιδιού αναπτύχθηκαν μέσα από τη θεωρία του Piaget, ο οποίος υποστηρίζει ότι κάθε οργανισμός έχει την τάση να διατηρεί μια ισορροπία με το περιβάλλον. Τα στάδια της διανοητικής ισορροπίας που ανέπτυξε δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια σειρά από διαδοχικές μορφές ισορροπίας. Το κάθε παιδί όταν νοητικά είναι έτοιμο κατακτά βαθμιαία πλείστα γνωστικά αντικείμενα όπως την έννοια των αριθμών, την ιεράρχηση στην οργάνωση της τάξης, την ισορροπία στις σχέσεις και πολλά άλλα (Ginsburg and Oppen, 1988). Το σχολείο οφείλει να δημιουργήσει ένα πλούσιο περιβάλλον μάθησης με πολλές ευκαιρίες ούτως ώστε τα παιδιά να πειραματιστούν, να

εξετάσουν και να εξερευνήσουν χωρίς ο δάσκαλος να επιβάλλει συγκεκριμένες απαντήσεις ή μεθόδους λύσης στις ερωτήσεις της ύλης που διδάσκεται ο μαθητής (Eggen, 1999).

Παράγοντες καλής συμπεριφοράς

Στην ανάπτυξη των αρχών, ο μαθητής του δημοτικού σχολείου ενεργεί αρχικά με γνώμονα την αποφυγή ποινών ή την εξασφάλιση κάποιας ωφέλειας. Τα κίνητρα της καλής συμπεριφοράς είναι η ανάγκη για συμμόρφωση και επίδειξη αφοσίωσης. Η καλή συμπεριφορά αποβλέπει στην ευχαρίστηση των άλλων και τη συμμόρφωση προς τους κανόνες. Η ανάπτυξη των καλών τρόπων επηρεάζεται από την οικογένεια και την κοινωνία γενικότερα. Το σχολείο έχει πρωταρχική υποχρέωση να καλλιεργήσει τις δυνατότητες του παιδιού με την παροχή ευκαιριών για ειλικρινή συζήτηση πάνω σε προβλήματα συμπεριφοράς και καλής αγωγής (Piaget, 1932; Parrot, 2006).

Παράγοντες προσαρμογής

Προκειμένου να συμβάλλει το σχολείο στη ομαλή προσαρμογή του παιδιού στο σχολικό περιβάλλον, δάσκαλοι και κυβερνήσεις είναι υποχρεωμένοι να του εξασφαλίσουν κατάλληλες συνθήκες για την απρόσκοπτη εξέλιξη και ανάπτυξη νοητικά, κοινωνικά και συναισθηματικά. Το σχολείο είναι συνυπεύθυνο με την οικογένεια για την ικανοποίηση αναγκών, όπως σωματικές ανάγκες (τροφή, ένδυση και καθημερινή φροντίδα), ανάγκες για παιχνίδι, για ασφάλεια, για αγάπη και αποδοχή, για επιτυχία και πολλά άλλα, όπως τονίζει η Baldwin (2009). Όλα αυτά προϋποθέτουν αρμονική συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας για ανάπτυξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης με απώτερο στόχο την ουσιαστική προσαρμογή του παιδιού στο σχολικό περιβάλλον. Όμως, υπάρχουν περιπτώσεις παιδιών που συναντούν δυσκολίες στην προσαρμογή τους στο σχολείο και αδυνατούν να ενταχθούν πλήρως στο σχολικό πρόγραμμα. Ο ρόλος του δασκάλου, στην περίπτωση αυτή, είναι να παραπέμψει το περιστατικό στην ειδική επιστημονική ομάδα που απαρτίζεται από ψυχίατρο, ψυχολόγο και κοινωνικό λειτουργό, διότι είναι δικό τους έργο για τη διάγνωση και θεραπεία των ειδικών προβλημάτων που απασχολούν τον μαθητή και ίσως και την οικογένειά του (Corey, 2001). Επομένως, ήταν

επιτακτική ανάγκη η δημιουργία ειδικών διαγνωστικών κέντρων σε κάθε σχολική περιφέρεια. Η λειτουργία αυτών των κέντρων απήλλαξε τον δάσκαλο από την ευθύνη να προσπαθεί να εκτιμήσει την σοβαρότητα μιας κατάστασης παρά μόνο συμβάλλει τώρα στην αντιμετώπιση των δυσκολιών του παιδιού με το να εφαρμόσει τις υποδείξεις των ειδικών.

Πολλά από τα προβλήματα μάθησης και προσαρμογής του μαθητή πηγάζουν από την έλλειψη ετοιμότητας για μάθηση κατά την είσοδο του παιδιού στο σχολείο διότι πολλά παιδιά στην ηλικία των έξι ετών ακολουθούν τον δικό τους ρυθμό ανάπτυξης. Η σχολική επιτυχία ή αποτυχία των μαθητών καθορίζεται και από το τι είδους λεξιλόγιο χρησιμοποιούν στο οικογενειακό τους περιβάλλον (Bernstein 1971). Με την έννοια του περιορισμένου γλωσσικού κώδικα δεν σημαίνει ότι κάποια παιδιά παρουσιάζουν γνωστική μειονεξία. Αντίθετα, σημαίνει ότι αντιμετωπίζουν προβλήματα προσαρμογής στο σχολείο έως ότου εξοικειωθούν με τους νέους γλωσσικούς κανόνες της σχολικής κοινότητας. Από έρευνες έχει διαπιστωθεί ότι τα παιδιά από οικογένειες χαμηλού μορφωτικό-οικονομικού επιπέδου παρουσιάζουν υψηλότερο ποσοστό σχολικής αποτυχίας σε σύγκριση με εκείνα της μεσαίας και ανώτερης κοινωνικά τάξης. Στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν τις γλωσσικές και μαθησιακές δυσκολίες, αναφέρει ο Bernstein, επιζητούν την κατανόηση και ενθάρρυνση του δασκάλου. Ο δάσκαλος θα πρέπει να παίρνει πρωτοβουλίες με το να αναπτύσσει α) καλή επικοινωνία και φιλική σχέση με τους μαθητές του ώστε να τον εμπιστεύονται, β) να ενισχύει και να επιβραβεύει την καλή συμπεριφορά του παιδιού, γ) να παρέχει ευκαιρίες στο κάθε παιδί για καλύτερη επίδοση μέσα στην τάξη και δ) να επιδιώκει ώστε το παιδί να γνωρίσει καλύτερα τον εαυτό του και τις μαθησιακές δυνατότητές του κ.ά. Γι' αυτό τον σκοπό ο Bernstein τονίζει ότι προϋπόθεση της επιτυχίας του δασκάλου αποτελεί και η βαθιά κατανόηση των αξιών της κοινότητας που εδρεύει το σχολείο του για να κατανοεί και τις συμπεριφορές των μαθητών του.

Άλλα προβλήματα συμπεριφοράς

Υπάρχουν ορισμένες εκδηλώσεις στη συμπεριφορά του παιδιού οι οποίες δυσκολεύουν τις διαπροσωπικές σχέσεις και παρεμποδίζουν τη ομαλή προσαρμογή τόσο στο σχολικό όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Τέτοιες συμπεριφορές μπορεί να είναι παροδικές, αλλά άλλοτε να είναι μονιμότερες και να είναι η αιτία βαθύτερων ψυχικών δια-

ταραχών. Πρόκειται για συμπτώματα προβληματικής συμπεριφοράς που μπορεί να είναι: α) αντικοινωνική συμπεριφορά με εκδηλώσεις επιθετικότητας, καταστροφικής διάθεσης, γενικού αρνητισμού κ.ά., β) υπερβολική εσωστρέφεια, άγχος, αμηχανία, μειονεκτικότητα κ.ά., γ) ψυχολογική ανωριμότητα με εκδηλώσεις συμπεριφοράς παιδιού μικρότερης ηλικίας και δ) ψυχοσωματικό σύνδρομο με εκδήλωση ναυτίας, πονοκεφάλου, αλλεργιών κ.ά. Τα αίτια αυτών των συμπεριφορών ποικίλουν. Μπορεί να συνδέονται με τις εμπειρίες του παιδιού από το οικογενειακό του περιβάλλον, ή με την κακή οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος σε συνδυασμό με τις φιλοδοξίες των γονέων, ή με τις υπερβολικές απαιτήσεις των δασκάλων ή και με την ανεπάρκεια του παιδιού στο σχολείο (Corey, 2001).

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί μια προβληματική συμπεριφορά θα πρέπει να ανιχνευθούν οι αιτίες που την προκαλούν παρά να οδηγηθεί το παιδί στην τιμωρία. Η παρέμβαση και διερεύνηση της κατάστασης στον χώρο της οικογένειας πραγματοποιείται από τους κοινωνικούς λειτουργούς που είναι εκπαιδευμένοι για τους ιδιαίτερα λεπτούς χειρισμούς που απαιτούνται σε αυτές τις περιπτώσεις. Στο σχολείο το παιδί με προβληματική συμπεριφορά έχει ανάγκη από τη σταθερή και φιλική συμπαράσταση του δασκάλου και από ενθάρρυνση για ενεργητική συμμετοχή στη ζωή της τάξης (Smith and Cowie, 1995).

Συμπεράσματα-Προτάσεις

Η σύντομη διερεύνηση και περιγραφή των χαρακτηριστικών ανάπτυξης και των παραγόντων προσαρμογής στην παρούσα μελέτη, καθορίζουν αποφασιστικά την εξελικτική πορεία του παιδιού της σχολικής ηλικίας. Προκειμένου να επιτευχθεί η προσαρμογή των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον προϋποθέτει την εξασφάλιση της συνεργασίας της οικογένειας. Το σχολείο θα πρέπει να στηρίζει τη συνεργασία του με την οικογένεια α) στην ανάπτυξη καλών σχέσεων μεταξύ δασκάλων και γονέων, β) στην ανάπτυξη καλής επικοινωνίας ανάμεσα στους δασκάλους και γονείς για όλα τα θέματα που αφορούν τα παιδιά, γ) στην ενημέρωση των γονέων για τους σκοπούς, τις μεθόδους και λειτουργίες του σχολείου και δ) στην κινητοποίηση των γονέων για θετική συνεισφορά στις δραστηριότητες του σχολείου τόσο ατομικά όσο και ομαδικά δια μέσου του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων (Γαζεριάν-Μαρντικιάν, 2009).

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το σημερινό σχολείο είναι πολλαπλά. Προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών, δεν αρκούν μόνο οι φιλότιμες προσπάθειες των δασκάλων. Η καθιέρωση του ολοήμερου σχολείου για όλα τα παιδιά του δημοτικού, αρχικά θα τους εκπαιδεύσει σε προγραμματισμό ζωής και επιπλέον θα ανακουφίσει τους γονείς διότι τα παιδιά τους θα ετοιμάζουν όλες τις εργασίες στο σχολείο. Έτσι, όταν επιστρέφουν στο σπίτι θα μπορούν να χαίρονται το παιχνίδι που είναι ένας τρόπος ανάπτυξης της φαντασίας και ευρηματικότητας του παιδιού χωρίς το άγχος προετοιμασίας εργασιών και μαθημάτων για το σχολείο. Επιπλέον, η ουσιαστική συμμετοχή των ειδικών από άλλους κλάδους όπως ειδικοί παιδαγωγοί, ψυχίατροι, ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί είναι σημαντική και απαραίτητη διότι όχι μόνο θα συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία του σχολείου αλλά και στην θετική ενίσχυση και ευαισθητοποίηση σε εκπαιδευτικά θέματα της κοινωνίας γενικότερα (Χατζηχρήστου, 2009). Είναι σημαντικό να εκπονηθούν σχετικές μελέτες και έρευνες για την αποτελεσματικότητα αυτών των συνεργασιών από μελλοντικούς ερευνητές.

Τελικά, ο δάσκαλος θα πρέπει να ξεπεράσει κάποιες προκαταλήψεις που θέλουν τον χώρο του σχολείου στεγανό και να συνεργάζεται πρόθυμα και με ειλικρίνεια με όλους εκείνους που μπορούν να προάγουν την εξέλιξη, ανάπτυξη και προσαρμογή του παιδιού (Τσίνας, 2009) καθώς το σχολείο είναι η εικόνα της κάθε κοινωνίας.

Βιβλιογραφία

- BALDWIN N., (2009), *Laying the foundations for good health in childhood*, in Bywaters, McLeod and Napier, (Eds), *Social Work and Global Inequalities in Health*, Policy Press, Bristol.
- BERK L., (2000), *Child Development*, Allyn & Bacon, Massachusetts, USA.
- BERNSTEIN B., (1971), *Class, Codes and Control*, Vol. I, R.&K.P., London.
- COREY G., (2001), *Theory and Practice of Counselling and Psychotherapy*, Thomson Learning, UK.
- ΓΑΖΕΡΙΑΝ-ΜΑΡΝΤΙΚΙΑΝ Μ., (2009), *Η δυναμική της σχολικής κοινότητας*, στο Δημοπούλου-Λαγωνίκα Μ., Κατσίκη Γ. και Μαρτικιάν-Γαζεριάν Μ., (επιμ.), *Η Οικογένεια και το Σχολείο: Η σημερινή*

- τους δυναμική και οι μελλοντικές προοπτικές ως πρόκληση για την κοινωνική εργασία, Αθήνα, Appleprint Εκδόσεις, σσ. 53- 57.
- EGGEN P., (1999), *Educational Psychology*, Merrill-Prentic Hall, New York.
- GINSBURG H. AND OPPER S., (1998), *Piaget's theory on intellectual Development* Prentice-Hall, (UK) Limited, London.
- ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ-JOHNSON A., (1998), *Προκατάληψη. Ποιος Εγώ; Η δυναμική ανάμεσα στην προκατάληψη και την ψυχολογική ωριμότητα*, Ελληνικά Γράμματα., Αθήνα.
- LARSEN R. AND BUSS D., (2002), *Personality Psychology*, MacGraw-Hill, New York.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Ν., (1985), *Εξελικτική Ψυχολογία*, Τόμος III, Αθήνα.
- PARROT L., (2006), *Values and Ethics in Social Work Practice*, Exeter: Learning Matters.
- PIAGET J., (1932), *The moral judgment of the child*, <http://www.archive.org/details/moraljudgmentoft005613mbp>, ανάκτηση: 31/03/2011.
- SMITH P. AND COWIE H., (1995), *Understanding children's development*, Blackwell Publishers, UK.
- ΤΣΙΝΑΣ Ε., (2009), *Μαθητής-Δάσκαλος-Γονέας: Ένα εκπαιδευτικό «Τρίγωνο των Βερμούδων»*, στο Δημοπούλου-Λαγωνίκα Μ., Κατσίκη Γ. και Μαρτικιάν-Γαζερίαν Μ., (επιμ.), *Η Οικογένεια και το Σχολείο: Η σημερινή τους δυναμική και οι μελλοντικές προοπτικές ως πρόκληση για την κοινωνική εργασία*, Αθήνα, Appleprint Εκδόσεις, σσ. 449- 467.
- ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ Χ., (2009), *Παρεμβάσεις στη σχολική κοινότητα: Το σχολείο ως κοινότητα που νοιάζεται και φροντίζει*, στο Δημοπούλου-Λαγωνίκα Μ., Κατσίκη Γ. και Μαρτικιάν-Γαζερίαν Μ., (επιμ.), *Η Οικογένεια και το Σχολείο: Η σημερινή τους δυναμική και οι μελλοντικές προοπτικές ως πρόκληση για την κοινωνική εργασία*, Αθήνα, Appleprint Εκδόσεις, σσ. 87-100.

Abstract

The current study has two purposes: a) to identify and describe the child's progress since his admission to school as it is one of the most significant phases in human life, and b) to explore the child's adaptation process in the primary school. Exploring the child's specific developmental characteristics is vital for teachers and other specialists who work with school age children, as this knowledge contributes to accepting and helping them to normal development and adaptation in the school environment.

Η Χρυσή Καλπίνη-Παπαδοπούλου είναι καθηγήτρια Εφ. στο τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του ΑΤΕΙ Πάτρας. Σπούδασε στην Ελλάδα και τη Μεγάλη Βρετανία (BA Πανεπιστημίου Dundee της Σκωτίας στην Κοινωνική Εργασία και προσωπική ανάπτυξη, MSc στο ΕΑΠ στην εκπαίδευση ενηλίκων και μεταπτυχιακό Δίπλωμα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο στην Κοινωνική Ψυχιατρική και ψυχική υγεία). Είναι διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Dundee στη Σκωτία της Μεγάλης Βρετανίας στην παιδική κακοποίηση. Εκτός από το διδακτικό της έργο στο ΑΤΕΙ Πάτρας εργάστηκε ως Κοινωνική Λειτουργός στην Ελλάδα και Βρετανία από το 1970 σε θέματα ψυχικής υγείας και παιδικής κακοποίησης όπου κινούνται και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δώσει στην Ψυχοεκπαίδευση και στις θεωρίες και εφαρμογές της Ψυχολογικής Ανθεκτικότητας των παιδιών και εφήβων. Έχει συμμετάσχει σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια και έχουν δημοσιευθεί εργασίες της.

chryssi107@gmail.com

Η Μαρία Θεοδωράτου-Μπέκου είναι επιστημονική συνεργάτης για θέματα ψυχολογίας στο τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του ΑΤΕΙ Πάτρας. Σπούδασε στην Ελλάδα και τη Γαλλία (Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, δύο μεταπτυχιακά διπλώματα στην ψυχολογία και κλινική ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο της Προβηγκίας-Γαλλία). Είναι διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών του τμήματος Εκπαίδευσης και Προσχολικής Αγωγής. Το ερευνητικά της ενδιαφέροντα στρέφονται γύρω από την ψυχολογική ωριμότητα και στρατηγικές διαχείρισης. Εκτός από το διδακτικό της έργο έχει εργασθεί αρκετά χρόνια ως ελεύθερη επαγγελματίας και έχει πλούσιο συγγραφικό έργο.

mttheoria3@gmail.com

